

Betænkning afgivet af Socialudvalget den 29. maj 2024

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om opkrævning af underholdsbidrag

(Ændring af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, om forældelse af underholdsbidrag m.v.)

[af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil)]

1. Dispensation fra Folketingets forretningsorden

Udvalget indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsordens § 8 a, stk. 2, om, at der skal gå 2 dage fra offentliggørelsen af betænkningen, til lovforslaget kommer til 2. behandling.

2. Ændringsforslag

Der er stillet 58 ændringsforslag til lovforslaget. Social- og boligministeren har stillet ændringsforslag nr. 1, 4-7, 9-12, 14-21, 23-25, 27-31, 33, 35, 37, 38, 40, 44, 46-52, 57 og 58. Socialistisk Folkeparti og Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2, 3, 8, 13, 22, 26, 32, 34, 36, 39, 41-43, 45, 53, 55 og 56. Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 54.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, M, LA, KF, RV og Jon Stephensen (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1, 4-8, 9-12, 14-21, 23-25, 27-31, 33, 35, 37, 38, 40, 44, 46-52 og 56-58 stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de under nr. 2, 3, 13, 22, 26, 32, 34, 36, 39, 41-43, 45 og 53-55 stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DD, SF, EL og ALT) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de under nr. 1-5, 7-9 og 12-58 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de under nr. 6, 10 og 11 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (DF) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de under nr. 1, 4-8, 9-12, 14-21, 23-25, 27-31, 33, 35, 37, 38, 40, 44, 46-52 og 56-58 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme hverken for eller

imod de under nr. 2, 3, 13, 22, 26, 32, 34, 36, 39, 41-43, 45 og 53-55 stillede ændringsforslag.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti og Alternativet

Socialistisk Folkeparti og Alternativets medlemmer af udvalget mener, at magtanvendelsesreglerne er alt for vidtgående og rummer stor risiko for unødvendige indgreb i sårbare menneskers grundlæggende rettigheder.

Partierne konstaterer, at en meget lang række af organisationer på både handicap-, ældre- og børne- og ungeområdet har afgivet meget kritiske høringssvar. Organisationerne har råbt vagt i gevær, fordi de mener, at lovforslaget går for vidt, at bestemmelserne ikke er heget godt nok ind, og at borgernes retssikkerhed forringes markant. Partierne konstaterer samtidig, at den meget korte lovbehandlingsproces er stærkt problematisk. Den korte proces medfører, at partierne ikke får mulighed for eller tid til den kritiske stillingtagen og løbende dialog med relevante organisationer på området under lovbehandlingen, som der bør være til et lovforslag af en karakter som dette. Det har medført stor kritik fra de organisationer, der er sat i verden for at varetage borgernes interesser. Lovforslaget går langt ud over de revisionsforpligtelser, som ministeren begrundede fremsættelsen med, og der er tale om et meget omfattende lovforslag, der vedrører

flere ministerområder, men som udelukkende er behandlet i Socialudvalget og i aftalekredsen.

Det er bekymrende, at behovet for at udvide mulighederne for at anvende magt ikke er blevet ordentligt dokumenteret, at de berørte borgeres ønsker er ikke blevet undersøgt, og at der mangler viden om omfanget af og årsagerne til magtanvendelse. Når der gribes ind i nogle af de mest sårbare borgeres selvbestemmelsesret, skal der være klar dokumentation for behovet.

Det er foruroligende, at man på så mange områder lægger op til, at der skal anvendes mere magt frem for pædagogiske indsatser. Partierne er imod, at vi indfører yderligere muligheder for fysisk magtanvendelse, videokig, aflåsning af fællesområder og inddragelse af unge anbragtes mobiltelefoner. Alle de foreslåede udvidelser er dårligt afgrænset, og fortolkningsrummet bliver meget stort med de nye udvidelser. Derfor har Socialistisk Folkeparti stillet en række ændringsforslag sammen med Enhedslisten, der skulle rette op på nogle af manglerne.

Handicapområdet er i forræelse, hvilket er dokumenteret i en række forskellige dokumentarprogrammer. Som eksempel kan nævnes TV 2-dokumentaren »Nødråb i natten« fra november 2023. Der er mangel på uddannet personale, og der bliver allerede i dag foretaget unødvendige magtanvendelser over for mennesker med handicap. Vi er dybt foruroliget over, hvor vi mon ender, når man lemper reglerne for magtanvendelse yderligere. Mennesker med handicap er i forvejen nogle af de mennesker i vores samfund med den dårligste retssikkerhed og autonomi, og det fremsatte lovforslag forbedrer på ingen måde vilkårene for mennesker med handicap.

Derudover står vi lige nu i en situation, hvor der mangler personale i ældreplejen, hvor ventetiden på demensudredning er alt for lang, og hvor vi langt fra er i mål med faste teams ude i ældreplejen. Det frygtes, at øget magtanvendelse kommer til at fungere som en lappeløsning i forhold til at give mere tid i en presset hverdag på landets plejehjem, men på bekostning af svækkede menneskers ret til omsorg. Det er den helt forkerte vej at gå, og vi skulle i stedet prioritere forebyggelse og gøre ældreplejen til et trygt og rart sted at være både for de ældre, men også for de ansatte.

I forhold til anbragte børn og unge lægger lovforslaget bl.a. op til at indføre en bredere hjemmel til at tage de anbragte unges telefon og dermed de facto afskære den unge fra muligheden for kontakt med omverdenen. Partierne anerkender dog, at det i helt særlige tilfælde kan være nødvendigt at tage telefonen for at beskytte den unge. Men det understreges, at der i så fald er behov for en utrolig skarp afgrænsning, hvilket partierne ikke mener, at lovforslaget i tilstrækkelig grad sikrer.

Der er desværre flere eksempler på sager, som viser, at magtanvendelser ikke altid kun bruges som sidste mulighed, efter at alle andre muligheder for at få den unge til at medvirke frivilligt har været afsøgt. Som eksempel kan bl.a. dokumentaren om anbringelsesstedet Nexus nævnes. Partierne kan endvidere henvise til aftalen om »Børnene Først«, hvor temaet om »kvalitet i anbringelser« stadig er et udestående, trods flere opfordringer til, at ministeren indkalder til for-

handling. Partierne mener, at det er afgørende at styrke kvaliteten på anbringelsesområdet, og at dette burde have været sikret, før man overvejede at udvide magtanvendelsesreglerne over for anbragte børn og unge.

Der har, op til kun 6 dage inden lovforslaget blev førstebehandlet, været forhandlinger om aftalen, hvilket har medført en lang række ændringer. Ministeren har fremsat 40 ændringsforslag, som ikke indgik i lovforslaget, da det blev fremsat, og det er partiernes vurdering, at dette er problematisk, da ændringerne ikke får tredjebehandlinger i Folketinget.

Partierne finder det kritisabelt, at ministeren ikke selv har overholdt fristerne for besvarelse af spørgsmål samt teknisk assistance til flere ændringsforslag. Det har ikke været muligt at sikre ordentlig tid til udvalgsbehandling af lovforslaget, hvilket er dybt bekymrende for lovforslagets endelige kvalitet og i forhold til de konsekvenser, det vil få ved lovforslagets endelige vedtagelse. Alt i alt er lovbehandlingen af dette lovforslag reelt en pseudoprocess.

Partierne mener, at der udvises en manglende respekt for lovbehandlingsprocessen og Folketingets vigtige arbejde med lovforslaget.

Partierne kan støtte op om de dele af lovforslaget, der omhandler præcisering af målgruppen, præcisering vedrørende udarbejdelse af husorden, udvidelse af muligheden for anvendelse af stofseler til også at omfatte uhensigtsmæssig siddestilling m.v., tydeliggørelse af, at værgen skal være udpeget inden afgørelse om flytning uden samtykke, og endelig at borgeren kan frabede sig, at pårørende orienteres om magtanvendelse.

Partierne stemmer imod lovforslaget i sin helhed grundet ovenstående.

Danmarksdemokraterne

Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget bemærker, at gennemsigtighed, faglighed, værdighed og omsorg bør være bærende principper i hjælpen og støtten til mennesker med funktionsnedsættelser og særlige behov. I den forbindelse noterer partiet, at omkring 5.000 mennesker den 22. maj 2024 deltog i en demonstration på Christiansborg Slotsplads i protest mod regeringens planer på handicapområdet. Partiet deler de fremmødtes bekymringer og opfattelse af, at fokus på besparelser og afbureaukratisering kommer før ovennævnte principper, når det drejer sig om regeringens planer for hjælpen til mennesker med særlige behov og funktionsnedsættelser.

I den forbindelse bemærkes det, at mulighederne for magtanvendelse omfatter nogle af de mest vidtrækkende beføjelser til at foretage indgreb i borgernes liv. Derfor bør udvidelser af beføjelserne på området altid være gennemtænkte og ske med varsomhed.

Partiet finder ikke, at det er tilfældet med det fremsatte lovforslag, som omfatter udvidelser af beføjelserne og mulighederne for at anvende magt, mens kravene til dokumentation af behovet for indgreb over for anbragte børn og unge, voksne på botilbud og ældre lempes.

Partiet deler ambitionerne om at sikre, at der ikke sker unødigt dokumentation, som stjæler tid fra kerneopgaverne i

omsorgen og støtten for mennesker med særlige behov, men finder samtidig, at det er uklart, hvordan lovforslaget sikrer den faglighed, som er en forudsætning for, at de mindst indgribende indsatser iværksættes før eventuel anvendelse af magt. Derfor ser partiet et behov for først og fremmest at sikre, at det personale, der arbejder med mennesker med særlige behov, har de rette værktøjer, indsigt og viden til at sikre en værdig hjælp og støtte for målgruppen.

Partiet er ikke betrykket i, at lovforslaget understøtter, at mindre indgribende indsatser træder før magtanvendelse, ligesom det vurderes, at lovforslaget er et skridt i den forkerte retning, når det handler om at sikre retssikkerheden og værdigheden for mennesker med særlige behov. Af den grund kan partiet ikke støtte lovforslaget.

Enhedslisten

Enhedslistens medlem af udvalget anser lovforslaget som en skændsel. Partiet ønsker ikke at lave »lempeligere regler for brug af magt« »udvidede muligheder for fastholdelse« eller at »begrænse registrering og indberetning af indgreb« over for borgere med handicap på botilbud, ældre med demens og andre borgere i sårbare livssituationer.

Lovforslaget er et tydeligt paradigmeskifte. Det oprindelige forslag indeholdt omkring femten forskellige forslag, der alle peger mod mere brug af magt. Nu bliver tre af de mest ekstreme så pillet ud, men resten består. Mere end ti forskellige tiltag, som handler om »lempeligere regler for brug af magt«, »udvidede muligheder for fastholdelse« eller at »begrænse registrering og indberetning af indgreb«. Mennesker med handicap, et hav af handicaporganisationer og Ældre Sagen har alle kritiseret lovforslaget massivt. Foreningen Lev og Institut for Menneskerettigheder kalder det for et paradigmeskifte.

Det er ikke mere end 6 måneder siden, at alle Folketingets partier indgik en aftale om psykiatrien, hvori nedbringelse af brug af tvang er ét af fire pejlemærker for 2024. Det er for partiet vitterlig en gåde, hvordan Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre alle nu kan blåstempe sådan et paradigmeskifte i forhold til magtanvendelser over for de aller mest sårbare grupper i vores samfund.

Magtanvendelse kan være nødvendigt i visse situationer. Men lige netop derfor er hegnspele og menneskesynet bag sådan et lovforslag essentielt. Det må antages, at regeringens ønskescenarie har været det oprindelige lovforslag. Efter de kritiske høringssvar og drøftelser i Sammen om Handicap er de mest ekstreme dele pillet ud, og aftalepartierne har fået skrevet en lille, kort tekst ind i den politiske aftale. Men retningen, lovteksten og paradigmeskiftet består. Og det er det, borgerne vil opleve.

Partiet har derfor ønsket, at det lovforslag, som skulle fremsættes i denne folketingsssamling på baggrund af en politisk aftale (som partiet ikke er en del af), i stedet kun indeholdt de få fornuftige elementer, mens resten burde udgå. I tæt samspil med handicaporganisationer har partiet konstruktivt opfordret ministeren til at tage alt andet end fem mindre elementer (målgruppepræcisering, præcisering af husorden, udvidelse af muligheden for anvendelse af

stofseler til også at omfatte uhensigtsmæssig siddestilling m.v., tydeliggørelse af, at værger skal være udpeget inden afgørelse om flytning uden samtykke og borgeren kan frabejde sig, at pårørende orienteres om magtanvendelse) ud af lovforslaget. Social- og boligministeren burde have iværksat en ny lovforberedende proces, hvor socialfaglige eksperter, borgere med handicap selv, handicaporganisationer m.fl. blev reelt inddraget med henblik på omhyggelig belysning af mulige konsekvenser af de foreslåede ændringer.

Partiet ville have ønsket, at regeringen og andre partier ville være med på at sikre en mere ordentlig, inddragende proces. I stedet sker lovbehandlingen – ligesom forarbejdet til lovforslaget – forhastet og under tidspres. Partiet kan derfor ikke støtte lovforslaget.

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis medlem af udvalget finder, at der i L 188 er gode intentioner med lovforslaget til både at kunne passe bedre på de udsatte, sårbare og ældre og sikre ordentlige arbejdsforhold for de ansatte, for at de kan opretholde den omsorgsopgave, de har, bl.a. ved at kunne passe på de borgere, der har et sådant omsorgsbehov. Samtidig er partiet glade for, at lovforslaget er blevet ændret, så nogle af de mere indgribende forhold er fjernet i forhold til handicapområdet og i forhold til mennesker med demens. Men partiet så gerne flere muligheder i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.

Partiet kan støtte de af flertallet stillede ændringsforslag, men stemmer gult til selve lovforslaget, da partiet finder, at hele forhandlingsforløbet mangler inddragelse af Folketingets partier. Lovforslaget er hastet igennem på en sådan måde, at det ikke har været muligt at arbejde bedst muligt og konstruktivt med lovforslaget. Hele området er for vigtigt til at haste et sådant forslag igennem.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af *social- og boligministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

1) Nr. 3 udgår.

[Konsekvensændring]

Af et *mindretal* (SF og EL), tiltrådt af et *mindretal* (DD og ALT):

2) Nr. 8 affattes således:

»8. I § 124 d indsættes før stk. 1 som nyt stykke:

»Personalet kan løse en persons greb i en anden person eller greb i dørhåndtaget el.lign. til en anden persons bolig, hvis den person, der foretager grebet, udviser grænseoverskridende eller konfliktskabende adfærd.«

Stk. 1 bliver herefter stk. 2.«

[Indførelse af nye bestemmelser om fastholdelse m.v. udgår]

3) Efter nr. 8 indsættes:

»01. § 124 d, stk. 2 og 3, ophæves.«
[Lovteknisk ændring]

Af social- og boligministeren, tiltrådt af udvalget:

4) Nr. 12 affattes således:

»12. § 128, stk. 1, affattes således:

»Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at tillade at anvende stofselv el.lign. til kørestol eller andet hjælpemiddel, seng, stol eller toilet, når forholdene gør det absolut påkrævet og en af følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Der er nærliggende risiko for, at en person er i fare for at lide personskade i følgende tilfælde:
 - a) Ved fald.
 - b) Ved uhensigtsmæssig siddestilling.
 - c) Ved pludselige og ukontrollerbare bevægelser.
- 2) Det hjælper en person med at udføre en handling, som uden en stofselv el. lign. ville være særdeles begrænset eller anstrengt.«

[Lovteknisk ændring]

5) Nr. 14 udgår.

[Mulighed for at fastsætte tidsubegrænsede forhåndsgodkendelser for stofselv udgår]

Af social- og boligministeren, tiltrådt af et flertal (S, V, M, LA, KF, RV, DF og Jon Stephensen (UFG)):

6) I den under nr. 15 foreslåede affattelse af § 128 a indsættes som stk. 2 og 3:

»Stk. 2. Social- og boligministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang tryghedsskabende velfærdsteknologi, der gør brug af kunstig intelligens, kan tillades ved anvendelse af indgreb efter afsnit VII.

Stk. 3. Epilepsialarmer og lignende anfaldsalarmer, der anvendes til personer med tilsvarende behov for anfaldsovervågning som ved epilepsi, er ikke magtanvendelse eller et indgreb i selvbestemmelsesretten.«

[Bemyndigelse til at fastsætte regler om velfærdsteknologi, som gør brug af kunstig intelligens, og undtagelse for epilepsialarmer m.v.]

Af social- og boligministeren, tiltrådt af udvalget:

7) I den under nr. 17 foreslåede ændring af § 128 b, stk. 1, der bliver stk. 2, udgår », og »i en afgrænset periode« udgår«.

[Mulighed for at fastsætte tidsubegrænsede forhåndsgodkendelser for anden tryghedsskabende velfærdsteknologi end kamerakig udgår]

Af et mindretal (SF og EL), tiltrådt af et flertal (det øvrige udvalg):

8) Efter nr. 17 indsættes:

»02. I § 128 b indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Ved foranstaltninger efter stk. 1 skal der være en tydelig indikator for, hvornår kameraet er tændt.«
[Krav om indikator for tændt kamera ved kamerakig]

Af social- og boligministeren, tiltrådt af udvalget:

9) Nr. 18 udgår.

[Konsekvensændring]

Af social- og boligministeren, tiltrådt af et flertal (S, V, M, LA, KF, RV, DF og Jon Stephensen (UFG)):

10) I den under nr. 19 foreslåede § 128 e indsættes i stk. 1 efter »tillade«: »at anvende særlige døråbnere eller«.

[Mulighed for at anvende særlige døråbnere udvides til at omfatte døre til servicearealer og fælleskøkkener]

11) I den under nr. 19 foreslåede § 128 e indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Ved anvendelse af særlige døråbnere skal der af hensyn til andre brugeres eller beboeres frie færden opsættes en døralarm, som sikrer, at brugere eller beboere, der ikke selv kan betjene den særlige døråbner, får den nødvendige hjælp hertil.«

[Mulighed for at anvende særlige døråbnere udvides til at omfatte døre til servicearealer og fælleskøkkener]

Af social- og boligministeren, tiltrådt af udvalget:

12) Den under nr. 19 foreslåede § 128 h og overskriften for § 128 h udgår, og den foreslåede § 128 i betegnes herefter § 128 h.

[Bestemmelsen om kortvarig indelåsning af en beboer i egen bolig på et botilbud udgår]

Af et mindretal (SF og EL), tiltrådt af et mindretal (DD og ALT):

13) I de under nr. 19 foreslåede § 128 h, stk. 1, nr. 3 og 4, ændres »og 128 b-128 g« til: », 128 b-128 g og 136 d«.

[Konsekvensrettelse]

Af social- og boligministeren, tiltrådt af udvalget:

14) Nr. 20 udgår.

[Kompetencen i sager om optagelse i botilbud uden samtykke forbliver i Familieretshuset]

15) Nr. 21 affattes således:

»21. I § 129, stk. 1, indsættes efter »almene boliger m.v.«: »og om nødvendigt udskrives fra et botilbud.«

[Konsekvensændring]

16) Nr. 24 udgår.

[Den foreslåede § 129 b om optagelse i særlige botilbud med samtykke fra værge eller fremtidsfuldmægtig udgår]

17) I den under *nr. 26* foreslåede § 130 a indsættes i *stk. 2* som *4. pkt.*:

»Medlemmerne, der beskikkes efter 3. pkt., skal have socialfaglig indsigt.«

[Indførelse af krav om, at nævnsmedlemmerne fra DH og KL skal have socialfaglig indsigt]

18) I den under *nr. 26* foreslåede § 130 a ændres i *stk. 6* »§§ 131-131 c« til: »§ 131 b«.

[Konsekvensændring]

19) *Nr. 28* udgår.

[Konsekvensændring]

20) *Nr. 30* udgår.

[Konsekvensændring]

21) Den under *nr. 33* foreslåede § 131 b udgår, og den foreslåede § 131 c betegnes herefter § 131 b.

[Konsekvensændring af ændringsforslag nr. 12]

Af et *mindretal* (SF og EL), tiltrådt af et *mindretal* (DD og ALT):

22) *Nr. 34* affattes således:

»**34.** I § 132, *stk. 1, nr. 1*, ændres »§§ 124 d og 136 d« til: »§ 124, *stk. 2*, eller § 136 d eller kortvarig indelåsning efter § 128 h, *stk. 4*,«.«

[Konsekvensrettelse]

Af *social- og boligministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

23) I *nr. 34* ændres »§ 124 d eller kortvarig indelåsning efter § 128 h, *stk. 4*,« til: »§ 124 d, *stk. 2*,«.

[Lovteknisk ændring og konsekvensændring]

24) *Nr. 35* affattes således:

»**35.** I § 132, *stk. 1, nr. 2*, udgår »særlige«, og »og § 129 a.« ændres til: »§ 129 a og § 136 f, *stk. 3, 2. pkt.*««

[Lovteknisk ændring]

25) I den under *nr. 36* foreslåede ændring af § 133, *stk. 1*, ændres »§§ 124 c, 124 d, § 128 h, *stk. 4*, § 136 a, *stk. 1*, eller § 136 c« til: »§§ 124 c eller 124 d, § 136 a, *stk. 1*, eller § 136 c«.

[Lovteknisk ændring og konsekvensændring]

Af et *mindretal* (SF og EL), tiltrådt af et *mindretal* (DD og ALT):

26) I den under *nr. 36* foreslåede ændring af § 133, *stk. 1*, ændres »§ 136 c« til: »§§ 136 c eller 136 d«.

[Konsekvensrettelse]

Af *social- og boligministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

27) *Nr. 38* affattes således:

»**38.** I § 133, *stk. 2*, indsættes som *2. pkt.*:

»1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for klager over kommunalbestyrelsens afgørelser efter *stk. 1*, når afgørelserne vedrører fastholdelse m.v. efter § 124 d, *stk. 2*.««

[Konsekvensændring]

28) *Nr. 39* affattes således:

»**39.** § 134, *stk. 1*, affattes således:

»Familiaretshusets afgørelser efter §§ 131 og 131 a om optagelse i botilbud efter § 129, § 129 a og § 136 f, *stk. 3, 2. pkt.*, og afgørelser truffet af Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap efter § 131 b kan indbringes for Ankestyrelsen, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.««

[Konsekvensændring]

29) *Nr. 40* affattes således:

»**40.** I § 134, *stk. 3*, indsættes efter »Familiaretshusets:« »eller nævnets«.«

[Konsekvensændring]

30) I den under *nr. 41* foreslåede affattelse af § 135 udgår i *stk. 1, nr. 2*, », eller om kortvarig indelåsning efter § 128 h, *stk. 4*« og »eller indelåsningen«.

[Konsekvensændring]

31) I den under *nr. 43* foreslåede ændring af § 135 a, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »Alle indgreb efter §§ 124 c og 124 d, § 128 h, *stk. 4*, §§ 129-129 b, § 136 a, *stk. 1*, og §§ 136 c og 136 f« til: »Alle indgreb efter §§ 124 c, 124 d, 129 og 129 a, § 136 a, *stk. 1*, og §§ 136 c og 136 f«.

[Konsekvensændring]

Af et *mindretal* (SF og EL), tiltrådt af et *mindretal* (DD og ALT):

32) I den under *nr. 43* foreslåede ændring af § 135 a, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »§§ 136 c«: », 136 d«.

[Konsekvensrettelse]

Af *social- og boligministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

33) I den under *nr. 44* foreslåede ændring af § 135 a, *stk. 3*, ændres »efter §§ 124 c-128, 128 b-129 b, 136 a, 136 c og 136 f« til: »efter §§ 124 c-128 og 128 b-129 a, § 136 a, *stk. 1*, og §§ 136 c og 136 f«.

[Konsekvensændring]

Af et *mindretal* (SF og EL), tiltrådt af et *mindretal* (DD og ALT):

34) I den under *nr. 44* foreslåede ændring af § 135 a, *stk. 3*, indsættes efter »136 c«: », 136 d«.

[Konsekvensrettelse]

Af *social- og boligministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

35) I den under *nr. 45* foreslåede ændring af § 135 a, stk. 4, ændres »efter §§ 124 c-128, 128 b-129 b, 136 a, 136 c eller 136 f« til: »efter §§ 124 c-128 eller 128 b-129 a, § 136 a, stk. 1, eller §§ 136 c eller 136 f«.
[Konsekvensændring]

Af et *mindretal* (SF og EL), tiltrådt af et *mindretal* (DD og ALT):

36) I den under *nr. 45* foreslåede ændring af § 135 a, stk. 4, indsættes efter »136 c«: », 136 d«.
[Konsekvensrettelse]

Af *social- og boligministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

37) I den under *nr. 47* foreslåede ændring af § 135 b, stk. 2, ændres »en sag omfattet af § 132« til: »en sag omfattet af § 132, stk. 1,«.
[Lovteknisk ændring]

38) *Nr. 48* udgår.
[Mulighed for at fastsætte tidsbegrænsede forhåndsgodkendelser for fastholdelse i hygiejnesituationer udgår]

Af et *mindretal* (SF og EL), tiltrådt af et *mindretal* (DD og ALT):

39) *Nr. 49* udgår.
[Ændring af regler om fastholdelse m.v. udgår]

Af *social- og boligministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

40) I den under *nr. 51* foreslåede ændring af § 136 e, stk. 5, 1. pkt., ændres »dennes værge« til: »værge« til: »person, dennes fremtidsfuldmægtige eller dennes værge« til: »person eller dennes fremtidsfuldmægtige eller værge«.
[Lovteknisk ændring]

Til § 2

Af et *mindretal* (SF og EL), tiltrådt af et *mindretal* (DD og ALT):

41) I *nr. 4* ændres i *den indledende tekst* »nye stykker« til: »nyt stykke«, det foreslåede § 9, stk. 4, udgår, og *rykningsklausulen* affattes således:
»Stk. 3 bliver herefter stk. 4.«
[Konsekvensændring]

42) *Nr. 5* udgår.
[Forslag om mulighed for midlertidig inddragelse af mobiltelefoner og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr udgår]

43) I det under *nr. 7* foreslåede § 16, stk. 2, udgår »midlertidigt at inddrage en mobiltelefon og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr efter § 15 b, eller for«.
[Konsekvensændring]

Af *social- og boligministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

44) Efter *nr. 8* indsættes:

»**01.** I § 16, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »stk. 2« til: »stk. 3«.«
[Korrektion af henvisning]

Af et *mindretal* (SF og EL), tiltrådt af et *mindretal* (DD og ALT):

45) I den under *nr. 10* foreslåede ændring af § 16, stk. 6, der bliver stk. 7, udgår »eller § 15 b«.
[Konsekvensændring]

Til § 3

Af *social- og boligministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

46) *Nr. 1* affattes således:

»**1.** I § 11 c, stk. 1, *nr. 5*, ændres »et bestemt botilbud uden samtykke efter § 129 a i lov om social service og« til: »botilbud uden samtykke efter §§ 131 og 131 a i lov om social service,«.«
[Lovteknisk ændring]

47) Efter *nr. 1* indsættes:

»**01.** I § 11 c, stk. 1, indsættes efter *nr. 5* som nyt nummer:
»6) indstilling til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap om at træffe afgørelse om tilladelse til anvendelse af kameratelefon, låsning og sikring af skabe og skuffer m.v. og adgang til en beboers bolig i et botilbud efter § 131 b i lov om social service og«.

Nr. 6 bliver herefter *nr. 7*.«
[Lovteknisk ændring]

48) I den under *nr. 4* foreslåede affattelse af § 55, stk. 2, *nr. 5*, ændres »og om kortvarig indelåsning efter §§ 131-131 b« til: »efter §§ 131 og 131 a«.
[Lovteknisk ændring]

49) I den under *nr. 5* foreslåede ændring af § 69, stk. 2, *nr. 2*, ændres »§§ 125, 128, § 128 b, stk. 2, §§ 128 c-128 f, §§ 131-131 c« til: »§§ 125, 128, 128 b-128 f eller 131-131 b«.
[Lovteknisk ændring]

50) *Nr. 6* affattes således:

»**6.** I § 72, stk. 5, 1. pkt., udgår »særlige«, og efter »129 a« indsættes: »og § 136 f, stk. 3, 2. pkt.,«.«
[Lovteknisk ændring]

51) *Nr. 7* affattes således:

»**7.** I § 72, stk. 5, 2. pkt., ændres »særligt botilbud« til: »botilbud uden samtykke«.
[Lovteknisk ændring og konsekvensændring]

52) Nr. 8 affattes således:

»8. I § 73, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »afgørelse om«: »fastholdelse m.v. efter § 124 d, stk. 2, jf. § 135, stk. 1, nr. 2, i lov om social service og«, »særlige« udgår, og »§§ 129 og 129 a« ændres til: »§§ 131 eller 131 a, jf. § 135, stk. 1, nr. 1.«

[Lovteknisk ændring]

Af et *mindretal* (SF og EL), tiltrådt af et *mindretal* (DD og ALT):

53) I den under *nr. 8* foreslåede ændring af § 73, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »§ 124 d, stk. 2, jf. § 135, stk. 1, nr. 2,«: »og § 136 d«.

[Lovteknisk ændring]

Af et *mindretal* (DD), tiltrådt af et *mindretal* (SF, EL og ALT):

Ny paragraf

54) Efter § 4 indsættes:

»§ 01

I lov nr. 498 af 1. maj 2019 om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og forskellige andre love foretages følgende ændringer:

1. I § 8 ændres »2023-24« til: »2024-25«.

[Udskydelse af tidspunkt for revision af servicelovens regler om magtanvendelse på voksenområdet]

Til § 5

Af et *mindretal* (SF og EL), tiltrådt af et *mindretal* (DD og ALT):

55) I *stk. 3* ændres »nr. 8,« til: »nr. 01,«.

[Konsekvensrettelse]

Af et *mindretal* (SF og EL), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg):

56) I *stk. 3* indsættes efter »16,«: »02,«.

[Konsekvensrettelse]

Af *social- og boligministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

57) I *stk. 3* ændres »§ 3, nr. 1-3 og 7« til: »§ 3, nr. 01, 2, 3 og 7«.

[Lovteknisk ændring]

Til § 6

58) *Stk. 2-7* udgår.

[Lovteknisk ændring]

Bemærkninger

Til nr. 1, 15, 31, 33 og 35

I lovforslagets § 1, nr. 3, 21, 43, 44 og 45, indeholder forslagene bl.a. en henvisning til den foreslåede nye § 129 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 24.

Med ændringsforslag nr. 16 foreslås det, at § 1, nr. 24, og dermed den foreslåede § 129 b skal udgå. Dette vil medføre behov for konsekvensændringer i lovforslagets § 1, nr. 3, 21, 43, 44 og 45, sådan at henvisningerne til den foreslåede § 129 b ligeledes vil udgå.

I relation til ændringsforslag nr. 31 bemærkes det, at det også indeholder en konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 12, som vil medføre, at den foreslåede bestemmelse om kortvarig indelåsning af en beboer i egen bolig på botilbud udgår. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 12.

Til nr. 2 og 3

Efter servicelovens § 124 d, stk. 1, kan personalet alene fastholde, tilbageholde eller føre en person tilbage til boligen eller til et andet opholdsrum, når personen udviser en adfærd, der er til fare for den pågældende selv eller andre.

Efter det foreslåede § 1, nr. 8, i lovforslaget, hvorved § 124 d, stk. 1, vil blive 124 d, stk. 2, vil personalet kunne fastholde, tilbageholde eller føre en person tilbage til egen bolig eller til et andet opholdsrum i et bo- eller dagtilbud, hvis det er nødvendigt for at sikre andres tryghed, værdighed og sikkerhed, når personen udviser en adfærd, der er meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende over for de øvrige personer i bo- eller dagtilbuddet, eller adfærden er til fare for den pågældende selv eller andre, eller i situationer, hvor en person er gået ind i en bolig i et botilbud, uden at beboeren ønsker det.

Forslaget vil betyde, at betingelserne for fastholdelse m.v. efter kapitel 24 i serviceloven, som gælder for hele målgruppen, dvs. både på handicapområdet og demensområdet, vil være de samme som betingelserne for fastholdelse m.v. efter kapitel 24 b, herunder for § 136 d, stk. 1, som udelukkende gælder for voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af demens eller en erhvervet og fremadskridende mental svækkelse.

Med ændringsforslag nr. 2 foreslås det, at lovforslagets § 1, nr. 8, nyaffattes, sådan at den foreslåede affattelse af § 124 d, stk. 1, som ville blive stk. 2, udgår. Hermed vil de gældende regler for fastholdelse m.v. efter servicelovens kapitel 24, som de fremgår af servicelovens § 124 d, stk. 1, blive bibeholdt.

Det vil betyde, at personalet – over for voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne – fortsat vil kunne fastholde, tilbageholde eller føre en person tilbage til boligen eller til et andet opholdsrum, når personen udviser en adfærd, der er til fare for den pågældende selv eller andre.

Med ændringslovforslaget vil personalets handlerum til at foretage fastholdelse m.v. over for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som ikke er en

konsekvens af demens eller anden erhvervet og fremadskridende mental svækkelse, dermed forblive uændret.

Hertil kan der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 39, hvoraf det fremgår, at det foreslås, at forslaget om at ophæve servicelovens § 136 d om fastholdelse m.v. efter kapitel 24 b skal udgå af lovforslaget som konsekvens af de ændringer, der foreslås med ændringsforslag nr. 2 og 3.

Lovforslagets foreslåede nyaffattelse af § 124 d i serviceloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, vil bl.a. medføre, at § 124 d, stk. 2 og 3, vil blive ophævet. Da det med ændringsforslag nr. 2 foreslås, at lovforslagets § 1, nr. 8, nyaffattes, og da det fortsat lovteknisk vil være nødvendigt, at § 124, stk. 2 og 3, ophæves, foreslås det med ændringsforslag nr. 3, at der i lovforslaget efter § 1, nr. 8, indsættes et nyt ændringspunkt, hvorved § 124 d, stk. 2 og 3, ophæves.

Ændringsforslag nr. 3 skal også ses, i sammenhæng med at det med det i lovforslagets § 1, nr. 41 (ændring af servicelovens § 135), foreslåede § 135, stk. 1, nr. 2, foreslås, at der indføres en mulighed for, at bl.a. afgørelser efter § 124 d, stk. 2, i serviceloven skal kunne forelægges retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a, hvis klageren ved henvendelse til Ankestyrelsen, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om Ankestyrelsens afgørelse, anmoder herom.

Ændringsforslag nr. 3 skal endvidere ses, i sammenhæng med at det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 41, at det med det foreslåede § 135, stk. 2, i serviceloven foreslås, at anmodning efter det foreslåede stk. 1 skal kunne indgives af en pårørende, en værge, en fremtidsfuldmægtig eller en anden repræsentant for den person, som afgørelsen vedrører, når denne ikke selv er i stand til at indgive anmodningen.

Til nr. 4

Med lovforslagets § 1, nr. 12, foreslås en række ændringer af § 128, stk. 1, i serviceloven. Med ændringsforslaget foreslås en lovteknisk ændring, sådan at § 128, stk. 1, ikke ændres, men i stedet nyaffattes i sin helhed.

I forbindelse med denne lovtekniske ændring er der indsat en tilføjelse i forhold til den gældende § 128, stk. 1, 1. pkt., som vil præcisere, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at tillade at anvende stofselser, hvor der i det gældende § 128, stk. 1, står, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende stofselser. Dette er udelukkende for at ensrette bestemmelsen med øvrige bestemmelser, som også indeholder tekst om, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at tillade at anvende denne type af indgreb.

Til nr. 5, 7 og 38

Det fremgår af § 128, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende fastspænding med stofselser til kørestol eller andet hjælpemiddel, seng, stol eller toilet for at hindre fald, når der er nærliggende risiko for, at en person udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet.

Ifølge servicelovens § 128, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, for hvilken periode de beskyttel-

sesmidler, som er omfattet af stk. 1, kan anvendes, og skal løbende vurdere, om en mindre indgribende foranstaltning kan anvendes.

Med lovforslagets § 1, nr. 14, foreslås det, at kravet om en tidsmæssig begrænsning i kommunale afgørelser (forhåndsgodkendelser) om anvendelse af stofselser vil udgå.

Det fremgår af § 128 b i serviceloven, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi for en person i en afgrænset periode, når der er risiko for personskade og forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko, jf. dog § 136 e.

Med lovforslagets § 1, nr. 17, foreslås det, at kravet om en tidsmæssig begrænsning i kommunale afgørelser (forhåndsgodkendelser) om tryghedsskabende velfærdsteknologi vil udgå.

Det fremgår af § 136 a, stk. 1, i serviceloven, at personalet kortvarigt kan fastholde en person i personlige hygiejnesituationer, når dette er nødvendigt for at sikre personens omsorg, sikkerhed eller værdighed.

Det fremgår af servicelovens § 136 a, stk. 3, pkt. 1, at kommunalbestyrelsen efter anmodning fra personalelederen, jf. stk. 2, kan træffe en tidsbegrænset afgørelse om, at personalet kortvarigt kan fastholde en person i personlige hygiejnesituationer, når dette er nødvendigt for at sikre personens omsorg, sikkerhed eller værdighed.

Med lovforslagets § 1, nr. 48, foreslås det, at kravet om en tidsmæssig begrænsning i kommunale afgørelser (forhåndsgodkendelser) om fastholdelse i personlige hygiejnesituationer vil udgå.

Forslagene i nr. 14, 17 og 48 vil betyde, at kravet om en tidsmæssig begrænsning i kommunale afgørelser (forhåndsgodkendelser) ved anvendelse af stofselser, tryghedsskabende velfærdsteknologi og om personalets mulighed for kortvarig fastholdelse af en person i personlig hygiejne-situationer vil udgå.

Lovforslagets § 1, nr. 14, 17 og 48, skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af § 135 b i serviceloven, hvorved social- og boligministeren via bemyndigelsen i § 135 b, som foreslås ændret, jf. lovforslagets § 1, nr. 46, vil kunne fastsætte regler om, at kommunale afgørelser (forhåndsgodkendelser) om stofselser, jf. § 128, tryghedsskabende velfærdsteknologi, jf. § 128 b og kortvarig fastholdelse i personlige hygiejnesituationer, jf. § 136 a, stk. 3, vil kunne være tidsubegrænsede.

Det fremgår af rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024, at: »Derudover vil den foreslåede mulighed for at give tidsubegrænsede forhåndsgodkendelser for enkelte afgørelser blive fjernet. Den konkrete maksimale længde på forhåndsgodkendelse fastsættes i en bekendtgørelse ligesom i dag, hvor den maksimale længde varierer fra 12-18 måneder afhængigt af, om der er tale om fx velfærdsteknologi eller stofselser.«

Med ændringsforslagene i nr. 5, 7 og 38 vil social- og boligministerens mulighed for at fastsætte regler om tidsubegrænsede forhåndsgodkendelser for stofselser, jf. § 128, tryghedsskabende velfærdsteknologi, jf. § 128 b, stk. 2, og

fastholdelse i personlig hygiejne-situationer, jf. § 136 a, stk. 3, udgå.

Det følger af lovforslagets § 1, nr. 46, og bemærkninger hertil, at det forudsættes, at personalet, også når der er givet tidsubegrænset forhåndsgodkendelse, udarbejder en samlet registrering, hvori der vil blive taget stilling til, om betingelserne for opretholdelse af en tidsubegrænset forhåndsgodkendelse for den pågældende person fortsat er opfyldt. Disse krav vil skulle fastsættes i bekendtgørelsen om magtanvendelse (som indeholder reglerne om registrering og indberetning af magtanvendelse).

Det fremgår desuden af bemærkningerne, at det gældende krav om, at forhåndsgodkendelser efter bl.a. § 128 i serviceloven om anvendelse af stofselser skal revurderes af kommunalbestyrelsen senest 18 måneder efter den seneste afgørelse om foranstaltningen, vil blive ændret til 12 måneder.

Som følge af at muligheden for tidsubegrænsede forhåndsgodkendelser udgår, vil det være nødvendigt ved fastsættelse af regler efter den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse (lovforslagets § 1, nr. 46) at tage højde for, at indberetningsfrekvensen tidsmæssigt skal være i overensstemmelse med gyldighedsperioden af forhåndsgodkendelsen. Ministeriet vil ved fastsættelse af reglerne om registrering og indberetning i bekendtgørelsesform derfor ikke kunne give mulighed for længere indberetningsfrekvenser end den gyldighedsperiode, der vil gælde for forhåndsgodkendelsen.

Baggrunden herfor er, at det ikke bør være muligt at genanmode om en kommunalafgørelse (forhåndsgodkendelse), uden at der forinden eller i forbindelse med genanmodningen er blevet foretaget en indberetning om de indgreb, som er foretaget i gyldighedsperioden for den kommunale afgørelse, som udløber. Formålet er at sikre, at kommunalbestyrelsen bl.a. bliver gjort opmærksom på, hvor mange indgreb der er foretaget i perioden, før der træffes afgørelse om en ny forhåndsgodkendelse.

Det bemærkes, at det gældende krav om 18 måneders frist for revurdering af anvendelse af stofselser ikke som beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget vil blive ændret til 12 måneder. Formålet med ensretning af perioden til 12 måneder var administrative lettelser, herunder færre dokumentationskrav. Når muligheden for at fastsætte tidsubegrænsede forhåndsgodkendelser udgår, vil forslaget omvendt medføre en administrativ omkostning som følge af hyppigere genanmodninger om afgørelser, som ikke vil kunne fastsættes tidsubegrænset.

Ændringsforslag i forlængelse af rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024 vil indebære en ændring i lovforslagets økonomiske konsekvenser for staten på -0,1 mio. kr. i 2024, -4,3 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 og -4,0 mio. kr. i 2027 og årligt herefter. De kommunaløkonomiske konsekvenser vil skulle forhandles med KL.

Til nr. 6

Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 4 om forholdet til databeskyttelseslovgivningen, at »Det er således forudsat, at der ikke vil kunne anvendes

kunstig intelligens ved kamerakig, da det vil være en person blandt personalet, der kigger via kameraet.« Denne sætning om kunstig intelligens henviser alene til den foreslåede mulighed for anvendelse af kamerakig.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet vurderer, at det er hensigtsmæssigt at tydeliggøre, at det ikke er formålet med lovforslaget at begrænse de tekniske muligheder ved anvendelse af kamerakig. Samtidig er det dog væsentligt at sikre, at der etableres tydelige rammer for en eventuel anvendelse af kunstig intelligens i forbindelse med kamerakig og også for øvrige typer tryghedsskabende velfærdsteknologi.

Med ændringsforslaget foreslås det for det første, at der i lovforslaget indsættes et stk. 2 i den foreslåede nyaffattelse af § 128 a, som vil give social- og boligministeren mulighed for at fastsætte regler om, i hvilket omfang tryghedsskabende velfærdsteknologi, der gør brug af kunstig intelligens, kan tillades ved anvendelse af indgreb efter afsnit VII i serviceloven.

Ændringsforslaget vil således medføre, at social- og boligministeren vil kunne fastsætte regler om, i hvilket omfang det skal være tilladt at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi, som fungerer ved brug af kunstig intelligens, herunder om hvilke typer.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15, at epilepsialarmer m.v. er redskaber, der alarmerer om en potentiel helbredsskadelig tilstand, hvorfor anvendelsen ikke bør vurderes som et indgreb i selvbestemmelsesretten. Anvendelse af sådanne alarmer bør derfor ikke være underlagt magtanvendelsesreglerne, herunder reglerne for forudgående afgørelse og registrering af anvendelse. Det foreslås med lovforslaget, at forslaget vil blive gennemført ved en ændring af bekendtgørelsen om velfærdsteknologi, hvor det vil blive præciseret, at epilepsialarmer (anfaldsalarmer) og alarmer, som anvendes til andre med tilsvarende behov for anfaldsovervågning som ved epilepsi, ikke er magtanvendelse eller et indgreb i selvbestemmelsesretten.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har overvejet dette på ny og finder det mere hensigtsmæssigt, at det fremgår direkte af serviceloven, at anvendelse af epilepsialarmer m.v. ikke er magtanvendelse.

Med ændringsforslaget foreslås det for det andet, at der i den foreslåede nyaffattelse af § 128 a indsættes et stk. 3 om, at anvendelse af epilepsialarmer og lignende anfaldsalarmer, der anvendes til personer med tilsvarende behov for anfaldsovervågning som ved epilepsi, ikke er magtanvendelse eller et indgreb i selvbestemmelsesretten.

Ændringsforslaget vil medføre, at der dermed ikke vil blive fastsat særskilte regler om undtagelse for epilepsialarmer mv. i bekendtgørelsen om tryghedsskabende velfærdsteknologi.

Ændringsforslaget skønnes at ville medføre mindredgifter for kommunerne. De økonomiske konsekvenser af forslaget vil skulle forhandles med KL.

Til nr. 8

Efter det foreslåede nye § 128 b, stk. 1, i serviceloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 16, vil kommunalbestyrelsen kunne indstille til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanven-

delse over for Borgere med Handicap at træffe afgørelse om for en afgrænset periode at tillade anvendelse af situationsbestemt kamerakig over for en person, når der er risiko for personskade og forholdene i det enkelte tilfælde gør anvendelsen påkrævet for at afværge denne risiko.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 16, at videoovervågning som den omhandlede i en række situationer vil kunne være omfattet af §§ 3 og 3 a i lov om tv-overvågning, jf. lovbekendtgørelse nr. 182 af 24. februar 2023. Det fremgår af § 3, at private, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, ved skiltning eller på anden tydelig måde skal give oplysning herom. Det fremgår af § 3 a, at offentlige myndigheder, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, ved skiltning eller på anden tydelig måde skal give oplysning herom.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at den teknologi, der anvendes til kamerakig, bør kunne indikere, hvornår kameraet er tændt, eksempelvis med en lampe eller lyd, under hensyntagen til, hvad der er mest hensigtsmæssigt for borgeren.

Det foreslås, at der i § 128 b i serviceloven indsættes et stk. 3 om, at der ved foranstaltninger efter stk. 1 skal være en tydelig indikator for, hvornår kameraet er tændt.

Ændringsforslaget vil betyde, at det vil være et krav, at det ved anvendelse af situationsbestemt kamerakig tydeligt skal kunne indikeres, hvornår kameraet er tændt. Det kan eksempelvis være med en lampe eller en bestemt lyd, som kan informere borgeren om, hvornår kameraet bliver tændt og slukket.

Til nr. 9, 18, 21, 23, 25, 27, 30 og 31

I lovforslagets § 1, nr. 18, 26, 33, 34, 36, 38, 41 og 43 indeholder forslagene bl.a. en henvisning til den foreslåede nye § 128 h, jf. lovforslagets § 1, nr. 19, hvor det foreslås, at der indsættes en række nye bestemmelser i serviceloven, herunder en ny § 128 h, som vil gøre det muligt for kommunalbestyrelsen at indstille til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap at træffe afgørelse om for en periode, der ikke må overstige 6 måneder, at tillade, at en beboer kortvarigt må låses inde i sin egen bolig i et botilbud, når indgrebet er absolut påkrævet og en række nærmere betingelser er opfyldt.

Med ændringsforslag nr. 12 foreslås det, at den foreslåede § 128 h i § 1, nr. 19, skal udgå. Dette vil medføre behov for konsekvensændringer i lovforslagets § 1, nr. 18, 26, 33, 34, 36, 38, 41 og 43, sådan at henvisningerne til den foreslåede § 128 h ligeledes vil udgå. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 12.

I relation til ændringsforslag nr. 18 bemærkes, at det også indeholder en konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 14, som vil medføre, at afgørelseskompetencen for sager om optagelse i botilbud uden samtykke vil forblive hos Familieretshuset. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 14.

I relation til ændringsforslag nr. 31 bemærkes, at det også indeholder en konsekvensændring som følge af ændringsfor-

slag nr. 16, som vil medføre, at bestemmelsen om flytning med værges samtykke i lovforslagets § 1, nr. 24, udgår.

Til nr. 10 og 11

Efter § 125, stk. 1, i serviceloven kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at anvende særlige døråbnere ved yderdøre for en eller flere personer i en afgrænset periode, når der er nærliggende risiko for, at en eller flere personer ved at forlade bo- eller dagtilbuddet udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet for at afværge denne risiko og lovens øvrige muligheder forgæves har været anvendt. Det følger af bestemmelsens stk. 2, at hvis foranstaltninger efter stk. 1 iværksættes, skal der af hensyn til personernes frie færden opsættes en døralarm, som sikrer, at personer, der ikke selv kan betjene den særlige døråbner, får den nødvendige hjælp hertil.

Efter de gældende regler kan særlige døråbnere efter servicelovens § 125 sættes op til yderdøre for en eller flere personer. Når den særlige døråbner placeres ved en yderdør, kan indgrebet have konsekvenser for andre personer, da der er tale om en fælles yderdør, som skal kunne anvendes af alle personer på tilbuddet.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 9, at der i § 125 i serviceloven før stk. 1 som nyt stk. 1 indsættes en bestemmelse, hvoraf det fremgår, at når betingelserne i stk. 2 er opfyldt, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om for en afgrænset periode at tillade anvendelse af særlige døråbnere for en eller flere personer følgende steder:

- 1) Bo- eller dagtilbuddets yderdøre.
- 2) Bo- eller dagtilbuddets døre, der tilhører og afgrænser konkrete afdelinger eller boenheder.
- 3) Låger m.v., der fungerer som udgang fra et bo- eller dagtilbuds omgivende udeareal.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 19, at der indsættes en ny § 128 e i serviceloven. Det foreslåede stk. 1 vil give hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om for en afgrænset periode at tillade at låse eller på anden vis sikre døre til et serviceareal eller fælleskøkken i et bo- eller dagtilbud, når en person gentagne gange har udsat sig selv for fare eller forårsaget væsentlig ødelæggelse af genstande i det pågældende serviceareal eller fælleskøkken.

Forslagene vil betyde, at kommunalbestyrelsen vil kunne træffe afgørelse om for en afgrænset periode at tillade personalet at låse eller på anden vis sikre døre til et serviceareal eller fælleskøkken på et bo- og dagtilbud, når en person gentagne gange har udsat sig selv for fare eller forårsaget væsentlig ødelæggelse af genstande i det pågældende serviceareal eller fælleskøkken. Ansøgning om kommunal afgørelse efter den foreslåede ordning vil typisk ske på anmodning fra det personale, der udfører de socialpædagogiske og plejemæssige opgaver. Med en sådan tilladelse (forhåndsgodkendelse) vil personalet på bo- eller dagtilbuddet kunne sikre, at personer, som f.eks. ikke fuldt forstår konsekvenserne af deres handlinger, og som kan agere impulsivt, afskærmes fra det pågældende serviceareal eller fælleskøkken. Således vil den pågældende person kunne hindres i at

udsætte sig selv for fare eller forårsage væsentlig ødelæggelse af genstande i servicearealet eller i fælleskøkkenet.

Følgende fremgår af rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024: »Desuden gives der mulighed for også at anvende særlige døråbnere på døre til servicearealer og fælleskøkkener i forlængelse af muligheden for aflåsning af disse, med henblik på at så få beboere som muligt generes af indgrebet.«

Med ændringsforslag nr. 10 foreslås, at der i det i lovforslagets § 1, nr. 19, foreslåede § 128 e, stk. 1, i serviceloven efter »tillade« indsættes »anvendelse af særlige døråbnere eller«, og med ændringsforslag nr. 11 foreslås det, at der indsættes et nyt stk. 3 i den foreslåede § 128 e om, at når særlige døråbnere anvendes, skal der af hensyn til andre brugeres eller beboeres frie færden opsættes en døralarm, som sikrer, at brugere eller beboere, der ikke selv kan betjene den særlige døråbner, får den nødvendige hjælp hertil.

Ændringsforslagene vil medføre, at muligheden for at anvende særlige døråbnere udvides til at omfatte døre til servicearealer og fælleskøkkener. Det bemærkes, at betingelserne for anvendelse af særlige døråbnere på døre til servicearealer og fælleskøkkener efter den foreslåede ændring af § 128 e vil adskille sig fra betingelserne for anvendelse af særlige døråbnere, som disse vil være efter den foreslåede ændring af § 125.

Ændringsforslag i forlængelse af rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024 vil indebære en ændring i lovforslagets økonomiske konsekvenser for staten på -0,1 mio. kr. i 2024, -4,3 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 og -4,0 mio. kr. i 2027 og årligt herefter. De kommunaløkonomiske konsekvenser vil skulle forhandles med KL.

Til nr. 12

Med lovforslagets § 1, nr. 19, foreslås det, at der indsættes en række nye bestemmelser i serviceloven, herunder en ny § 128 h, som vil gøre det muligt for kommunalbestyrelsen at indstille til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap at træffe afgørelse om for en periode, der ikke må overstige 6 måneder, at tillade, at en beboer kortvarigt må låses inde i sin egen bolig i et botilbud, når indgrebet er absolut påkrævet og en række nærmere betingelser er opfyldt.

Regeringen og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre har den 2. maj 2024 indgået en rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet. Det fremgår bl.a. af aftalen, at partierne er enige om, at den under lovforslagets § 1, nr. 19, foreslåede bestemmelse § 128 h om kortvarig indelåsning af en beboer i egen bolig i botilbud skal udgå af lovforslaget.

Med ændringsforslaget foreslås det, at den foreslåede bestemmelse i § 128 h i serviceloven og overskriften skal udgå af lovforslaget.

Ændringsforslag i forlængelse af rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024 vil indebære en ændring i lovforslagets økonomiske konsekvenser for staten på -0,1 mio. kr. i 2024,

-4,3 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 og -4,0 mio. kr. i 2027 og årligt herefter. De kommunaløkonomiske konsekvenser vil skulle forhandles med KL.

Til nr. 13

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 19, at det bl.a. foreslås, at der indsættes en ny § 128 h i serviceloven om, at kommunalbestyrelsen i helt særlige situationer skal kunne indstille til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap at træffe afgørelse om for en periode, der ikke må overstige 6 måneder, jf. dog det foreslåede § 131 b, stk. 3, at tillade, at en beboer kortvarigt må låses inde i sin egen bolig i et botilbud, når indgrebet er absolut påkrævet, og når en række betingelser er opfyldt.

Af det foreslåede § 128 h, stk. 1, nr. 3, fremgår det, at en af disse betingelser er, at særlige døråbnere, jf. § 125, og mindst ét andet indgreb, jf. §§ 124 c, 124 d og 128 b-128 g, inden indstillingen i en kortere periode har været anvendt over for beboeren uden tilstrækkelig virkning.

Af det foreslåede § 128 h, stk. 1, nr. 4, fremgår det, at en anden af disse betingelser er, at indgreb, jf. §§ 124 c, 124 d og 128 b-128 g, som ikke er forsøgt anvendt over for beboeren, vurderes ikke at ville have tilstrækkelig virkning.

Med ændringsforslaget foreslås det, at § 136 d skal tilføjes i de foreslåede § 128 h, stk. 1, nr. 3 og 4.

Ændringsforslaget vil betyde, at fastholdelse m.v. efter servicelovens kapitel 24 b skal været anvendt over for beboeren uden tilstrækkelig virkning eller vurderes ikke at ville have strækkelig virkning, før kommunalbestyrelsen vil kunne indstille til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap at træffe afgørelse om indelåsning efter foreslåede § 128 h, stk. 1.

Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med ændringsforslag nr. 39, hvorved det foreslås, at lovforslagets § 1, nr. 49, skal udgå, og at den foreslåede ophævelse af overskriften til § 136 d og § 136 d i serviceloven dermed vil udgå.

Der er således alene tale om en konsekvensrettelse af de foreslåede § 128 h, stk. 1, nr. 3 og 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 19.

Til nr. 14

Med lovforslagets § 1, nr. 20, foreslås, at i § 129, stk. 1 og 2, § 129 a, § 131, stk. 1, 1. pkt., § 131 a, stk. 1, 1. pkt., og § 136 f, stk. 3, 2. pkt., i serviceloven ændres »Familiereetshuset« til »Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med de ved lovforslagets § 1, nr. 26, foreslåede bestemmelser i § 130 a, stk. 1 og 5, i serviceloven, hvorved det foreslås, at Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap oprettes, og at nævnet skal overtage Familiereetshusets kompetence til at træffe afgørelse om optagelse i botilbud efter §§ 129 og 129 a og § 136 f, stk. 3, 2. pkt., i serviceloven.

Af rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024, fremgår det bl.a., at partierne er enige om følgende: »Derudover

fastholdes ansvaret for afgørelser i sager om flytning uden samtykke hos Familieretshuset i stedet for i det nye nævn.«

Med ændringsforslaget vil lovforslagets § 1, nr. 20, udgå af lovforslaget. Ændringen vil medføre, at afgørelseskompetencen for sager om optagelse i botilbud uden samtykke vil forblive hos Familieretshuset.

Ændringsforslag i forlængelse af rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024 vil indebære en ændring i lovforslagets økonomiske konsekvenser for staten på -0,1 mio. kr. i 2024, -4,3 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 og -4,0 mio. kr. i 2027 og årligt herefter. De kommunaløkonomiske konsekvenser vil skulle forhandles med KL.

Til nr. 16

Med lovforslagets § 1, nr. 24, foreslås, at der i serviceloven under overskriften »Optagelse i særlige botilbud med samtykke fra værge eller fremtidsfuldmægtig« indsættes en ny bestemmelse som § 129 b, som vil gøre det muligt for kommunalbestyrelsen for personer, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til flytning, at kunne træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud m.v. som nævnt i § 129, stk. 1, og om nødvendigt om udskrivelse fra et botilbud, når optagelsen tiltrædes af den pågældendes værge eller fremtidsfuldmægtige, hvis dennes kompetence omfatter disse forhold, og når nogle nærmere betingelser er opfyldt.

Af rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024 fremgår det bl.a., at partierne er enige om, at den i lovforslagets § 1, nr. 24, foreslåede ændring om, at for personer, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til flytning, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, når optagelsen tiltrædes af den pågældendes værge eller fremtidsfuldmægtige, skal udgå af lovforslaget. Det fremgår endvidere af aftalen, at »flytning med værges samtykke afventer gennemførelse af initiativ i det flerårige arbejdsprogram om styrkelse af værgers kendskab til borgere med handicap under værgemål, hvor arbejdet forudsættes færdiggjort, således at de nødvendige regeltilpasninger kan gennemføres i 2025.«

Med ændringsforslaget foreslås det, at § 1, nr. 24, skal udgå af lovforslaget.

Ændringsforslag i forlængelse af rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024 vil indebære en ændring i lovforslagets økonomiske konsekvenser for staten på -0,1 mio. kr. i 2024, -4,3 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 og -4,0 mio. kr. i 2027 og årligt herefter. De kommunaløkonomiske konsekvenser vil skulle forhandles med KL.

Til nr. 17

Med lovforslagets § 1, nr. 26, foreslås det, at der indsættes en ny § 130 a i serviceloven om oprettelse af Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap, som efter det foreslåede stk. 1 skal bestå af 1 formand og 2 andre medlemmer. I det foreslåede

stk. 2 foreslås det, at formanden beskikkes af social- og boligministeren efter udpegning af vedkommende retspræsident. Formanden skal være byretsdommer, fuldmægtig ved domstolene eller pensioneret dommer eller fuldmægtig, der er tilkaldt for at virke som dommer eller fuldmægtig, jf. retsplejelovens § 51 e og § 54, stk. 3, jf. § 51 e. De andre medlemmer beskikkes af social- og boligministeren efter indstilling af 1 medlem fra Danske Handicaporganisationer og 1 medlem af KL. Forslaget vil betyde, at nævnet vil bestå af en erfaren jurist, der er vant til at tage stilling til de sager om indgribende foranstaltninger, som nævnet efter den foreslåede bestemmelse i stk. 6 vil skulle behandle, og at nævnet derudover vil bestå af 2 medlemmer, der vil afspejle interesserne for henholdsvis de borgere, der vil være omfattet af indgrebene, og kommunerne, der har ansvaret for de omhandlede borgere.

Af rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024, fremgår det, at: »Endelig vil der blive indført et krav i lovforslaget om, at medlemmer af Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap, som indstilles af hhv. DH og KL, skal have socialfaglig indsigt; det fremgår allerede af lovforslaget, at nævnets formand skal være dommer.«

Med ændringsforslaget vil der i lovforslaget blive indsat en bestemmelse med krav om, at medlemmer fra DH og KL vil skulle socialfaglig indsigt.

Ændringsforslaget vil betyde, at organisationerne ved indstilling af mulige medlemmer vil skulle overveje, om de pågældende kandidater, der indstilles, har socialfaglig indsigt, som er relevant for fagligt at kunne vurdere og afveje de spørgsmål, som det foreslåede nye nævn vil skulle behandle. Der vil ikke være dokumentationskrav forbundet med det foreslåede krav, idet der vil skulle lægges vægt på organisationernes egne begrundelser i forbindelse med indstillingen. Kravet om socialfaglig indsigt vil også kunne fremgå af regler i den forretningsorden for nævnet, som social- og boligministeren vil skulle fastsætte, jf. det foreslåede § 130 a, stk. 9, i serviceloven.

Ændringsforslag i forlængelse af rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024 vil indebære en ændring i lovforslagets økonomiske konsekvenser for staten på -0,1 mio. kr. i 2024, -4,3 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 og -4,0 mio. kr. i 2027 og årligt herefter. De kommunaløkonomiske konsekvenser vil skulle forhandles med KL.

Til nr. 19, 20, 28 og 29

Lovforslagets § 1, nr. 28, 30, 39 og 40, indeholder ændringer, som følger af § lovforslagets § 1, nr. 20 og 26, som indebærer, at kompetencen for sager om flytning til botilbud uden samtykke flyttes til det foreslåede Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap.

Med ændringsforslag nr. 14 foreslås det, at lovforslagets § 1, nr. 20, skal udgå af lovforslaget. Dette vil medføre, at afgørelseskompetencen i sager om optagelse i botilbud uden samtykke vil forblive hos Familieretshuset og dermed ikke

vil blive overført til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap.

Da det foreslås, at afgørelseskompetencen skal forblive hos Familieretshuset, er det nødvendigt at foretage konsekvensændringer i lovforslagets § 1, nr. 28, 30, 39 og 40, sådan at de foreslåede bestemmelser vil stemme overens med, at kompetencen fortsat vil være hos Familieretshuset.

Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 14 og 18.

Til nr. 22

Det fremgår af § 132, stk. 1, nr. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personen under sagen får bistand fra en advokat til at varetage sine interesser i sager om fastholdelse m.v. efter §§ 124 d og 136 d mod den pågældendes vilje.

Med lovforslagets § 1, nr. 34 foreslås det, at i § 132, stk. 1, nr. 1, i serviceloven ændres »§§ 124 d og 136 d« til »§ 124 d eller kortvarig indelåsning efter § 128 h, stk. 4.«.

Med ændringslovforslaget foreslås det, at lovforslagets § 1, nr. 34, nyaffattes, sådan at henvisningen til § 136 d i serviceloven dermed ikke vil udgå af § 132, stk. 1, nr. 1.

Ændringsforslaget vil betyde, at kommunalbestyrelsen fortsat skal sørge for, at personer under en sag får bistand fra en advokat til at varetage deres interesser i sager om fastholdelse m.v. efter § 136 d i serviceloven.

Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med ændringsforslag nr. 39, hvorved det foreslås, at lovforslagets § 1, nr. 49, skal udgå, og at den foreslåede ophævelse af overskriften til § 136 d og § 136 d i serviceloven dermed vil udgå. Der er således alene tale om en konsekvensrettelse af den foreslåede ændring af § 132, stk. 1, nr. 1, i serviceloven.

Derudover korrigeres en fejl i relation til henvisningen til § 124 d, som med lovforslagets § 1, nr. 8, jf. ændringsforslag nr. 2, vil blive § 124 d, stk. 2.

Til nr. 24, 37 og 40

Med ændringsforslag nr. 24, 37 og 40 foreslås lovtekniske ændringer af lovforslagets § 1, nr. 35, 47 og 51.

I lovforslagets § 1, nr. 35, foreslås det at ændre servicelovens § 132, stk. 1, nr. 2, således, at henvisningen til § 129 a ændres til § 129 og § 136 f, stk. 3, 2. pkt. Med ændringsforslag nr. 24 foreslås en lovteknisk ændring, som vil indebære en præcisering, ved at »særlige« udgår af § 132, stk. 1, nr. 2. Denne ændring er nødvendig, da § 129 a gælder for optagelse i et bestemt botilbud uden samtykke ved væsentlig fare for andre eller særlig truende eller særlig chikanerende adfærd, mens § 136 f gælder for optagelse i særlige botilbud uden samtykke. Med ændringsforslag nr. 24 vil det blive præciseret, at § 132, stk. 1, nr. 2, vil omfatte optagelse i botilbud efter §§ 129 a og 136 f.

I lovforslagets § 1, nr. 47, foreslås det at ændre servicelovens § 135 b, stk. 2, som indeholder en henvisning til § 132. Det er nødvendigt at præcisere henvisningen, sådan at der henvises til § 132, stk. 1. Med ændringsforslag nr. 37 foretages denne ændring.

I lovforslagets § 1, nr. 51, foreslås det at ændre servicelovens § 136 e, stk. 1, nr. 5. Det fremgår af § 136 e, stk. 1,

nr. 5, 1. pkt., at modsætter den pågældende person, dennes fremtidsfuldmægtige eller dennes værge sig, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi, jf. § 128 b. Det er nødvendigt for at præcisere bestemmelsen at indsætte »eller« i de foreslåede ændringer af bestemmelsen. Med ændringsforslag nr. 40 foretages denne ændring.

Til nr. 26

Det fremgår af servicelovens § 133, stk. 1, at klager over personalets anvendelse af reglerne i §§ 124 b-124 d, § 136 a, stk. 1, og §§ 136 c-136 e kan indbringes for kommunalbestyrelsen af den person, som foranstaltningen vedrører.

Med lovforslagets § 1, nr. 36, foreslås det, at klager over personalets anvendelse af reglerne i §§ 124 c og 124 d, § 128 h, stk. 4, § 136 a, stk. 1, og § 136 c i serviceloven skal kunne indbringes for kommunalbestyrelsen af den person, som foranstaltningen vedrører.

Ændringsforslaget vil medføre, at den gældende henvisning i § 133, stk. 1, i serviceloven til lovens § 136 d vil blive opretholdt.

Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med ændringsforslag nr. 39, hvorved det foreslås, at lovforslagets § 1, nr. 49, skal udgå, og at den foreslåede ophævelse af overskriften til § 136 d og § 136 d i serviceloven dermed vil udgå. Der er således alene tale om en konsekvensrettelse af den foreslåede ændring af § 133, stk. 1, i serviceloven.

Til nr. 32

Det fremgår af servicelovens § 135 a, stk. 1, 1. pkt., at indgreb efter §§ 124 c-129 a, 136 a, 136 c, 136 d og 136 f skal registreres af det personale, som har foretaget indgrebet, og indberettes til personalelederen.

Det følger af serviceloven § 136 d, stk. 1, at personalet kan fastholde, tilbageholde eller føre en person tilbage til egen bolig eller til et andet opholdsrum, hvis det er nødvendigt for at sikre en eller flere andres tryghed, værdighed og sikkerhed, når personen udviser en adfærd, der er meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende over for de øvrige personer på bo- og dagtilbuddet, eller i situationer, hvor en beboer på et bo- eller dagtilbud er gået ind i en anden beboers bolig, uden at vedkommende beboer ønsker det. Bestemmelsen omfatter personer med betydelig og varigt nedsat psykiske funktionsevne, som er en konsekvens af demens eller anden erhvervet og fremadskridende mental svækkelse.

Med lovforslagets § 1, nr. 43, foreslås, at i § 135 a, stk. 1, 1. pkt., ændres »Indgreb efter §§ 124 c-129 a, 136 a, 136 c, 136 d og 136 f« til » Alle indgreb efter §§ 124 c og 124 d, § 128 h, stk. 4, §§ 129-129 b, § 136 a, stk. 1, og §§ 136 c og 136 f«. Denne foreslåede ændring af § 135 a, stk. 1, 1. pkt., er en konsekvensændring som følge af bl.a. lovforslagets § 1, nr. 19, 46 og 47. Desuden indeholder lovforslagets § 1, nr. 43, en konsekvensrettelse af § 135 a, stk. 1, 1. pkt., som følge af den foreslåede ændring i lovforslagets § 1, nr. 49, hvorved det foreslås, at overskriften til servicelovens § 136 d og § 136 d ophæves som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 8, som vil ændre § 124 d om fastholdelse.

Med ændringsforslag nr. 32 foreslås det, at § 136 d bibeholdes i den foreslåede ændring af § 135 a, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 43. Ændringen vil betyde, at indgreb efter § 136 d fortsat vil skulle registreres og indberettes efter § 135 a, stk. 1. Ændringsforslag nr. 32 er således en konsekvensrettelse som følge af ændringsforslag nr. 2 og 39 og skal ses i sammenhæng med ændringsforslag nr. 34 og 36.

Til nr. 34

Det fremgår af § 135 a, stk. 1, 1. pkt., i serviceloven, at indgreb efter §§ 124 c-129 a, 136 a, 136 c, 136 d og 136 i serviceloven skal registreres af det personale, som har foretaget indgrebet. Det følger af § 135 a, stk. 3, at personalelederen jævnligt skal orientere personens pårørende, fremtidsfuldmægtige, værge eller anden repræsentant om, hvilke indgreb der er foretaget over for personen.

Med lovforslagets § 1, nr. 44 foreslås, at der i 135 a, stk. 3, efter »indgreb« indsættes »efter §§ 124 c-128, 128 b-129 b, 136 a, 136 c og 136 f«.

Forslaget vil betyde, at alle typer af magtanvendelse efter de nævnte gældende og foreslåede nye bestemmelser i serviceloven (§§ 128 d-128 i og 129 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 19 og 24), vil blive omfattet af orienteringspligten i § 135 a, stk. 3.

Som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 49, om ophævelse af overskriften til § 136 d og § 136 d foreslås det i lovforslagets § 1, nr. 43, at henvisningen til § 136 d skal udgå af § 135 a, stk. 1, 1. pkt.

Med ændringsforslaget foreslås, at der i den foreslåede ændring af § 135 a, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 44, indsættes en henvisning til § 136 d. Ændringsforslaget vil betyde, at indgreb efter § 136 d fortsat vil være blandt de indgreb, som personalelederen jævnligt vil skulle orientere personens pårørende, fremtidsfuldmægtige, værge eller anden repræsentant om. Ændringsforslaget er således en konsekvensrettelse som følge af ændringsforslag nr. 2 og 39 og skal ses i sammenhæng med ændringsforslag nr. 36.

Til nr. 36

Ifølge servicelovens § 135 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen udarbejde handleplaner i overensstemmelse med § 141 for personer, over for hvem der foretages indgreb som nævnt i stk. 1. Det fremgår af § 135 a, stk. 1, 1. pkt., i serviceloven, at indgreb efter §§ 124 c-129 a, 136 a, 136 c, 136 d og 136 f skal registreres af det personale, som har foretaget indgrebet, og indberettes til personalelederen.

Med lovforslagets § 1, nr. 45, foreslås, at i § 135 a, stk. 4, i serviceloven ændres »som nævnt i stk. 1« til »efter §§ 124 c-128, 128 b-129 b, 136 a, 136 c eller 136 f«. Dette foreslås som følge af lovforslagets § 1, nr. 43, om ændring af § 135 a, stk. 1, 1. pkt. i serviceloven, som vil medføre, at visse indgreb fremover ikke vil skulle registreres, hver gang et indgreb foretages, hvorfor henvisningen til §§ 125, 128, 128 b og 128 c og § 136 a, stk. 3, som foreslås ændret, jf. lovforslagets § 1, nr. 9-14, 16-18 og 48, foreslås at udgå af § 135 a, stk. 1, 1. pkt.

Med ændringsforslaget foreslås, at der i den foreslåede ændring af § 135 a, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 45, indsættes en henvisning til § 136 d. Ændringsforslaget vil betyde, at kommunalbestyrelsen fortsat skal udarbejde handlingsplaner i overensstemmelse med § 141 for personer, over for hvem der foretages indgreb efter § 136 d. Ændringsforslaget er således en konsekvensrettelse som følge af ændringsforslag nr. 2 og 39 og skal ses i sammenhæng med ændringsforslag nr. 32 og 34.

Til nr. 39

Med lovforslagets § 1, nr. 49, foreslås det, at overskriften til § 136 og § 136 d i serviceloven ophæves som en konsekvens af de foreslåede ændringer af servicelovens § 124 d, stk. 1 (der vil blive stk. 2), jf. lovforslagets § 1, nr. 8.

Med lovforslagets § 1, nr. 8, vil den foreslåede § 124 d, stk. 2, om fastholdelse m.v. få samme indhold som § 136 d, stk. 1, i serviceloven.

Forslaget betyder, at der alene kan foretages fastholdelse efter kapitel 24, dvs. for både handicap- og demensområdet. Betingelserne for fastholdelse m.v. er derfor de samme, uanset om der foretages fastholdelse af personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som ikke er en konsekvens af demens eller anden erhvervet og fremadskridende mental svækkelse, og personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af demens eller anden erhvervet og fremadskridende mental svækkelse.

Begrundelsen herfor er, at personalet skal sikres samme mulighed for at yde omsorg over for begge målgrupper.

Som følge af ændringsforslag nr. 2, hvor de gældende betingelserne for fastholdelse m.v. efter servicelovens kapitel 24 vil blive opretholdt, er det nødvendigt, at den foreslåede ophævelse af § 136 d udgår af lovforslaget.

Ændringsforslag nr. 39 vil således betyde, at personalet fortsat over for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af demens eller anden erhvervet og fremadskridende mental svækkelse, vil kunne fastholde, tilbageholde eller føre en person tilbage til egen bolig eller til et andet opholdsrum, hvis det er nødvendig for at sikre en eller fleres tryghed, værdighed og sikkerhed, når personen udviser en adfærd, der er meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende over for de øvrige personer på bo- og dagtilbuddet, eller i situationer, hvor en beboer på et bo- eller dagtilbud er gået ind i en anden beboers bolig, uden den anden beboer ønsker det.

Ændringsforslaget vil således medføre, at forslaget om at § 136 d i serviceloven ophæves, vil udgå af lovforslaget.

Til nr. 41

Med lovforslagets § 2, nr. 4, foreslås det bl.a., at der indsættes et nyt stk. 4 i § 9 i voksenansvarsloven, som vil gøre det muligt ved fysisk magtanvendelse at håndhæve den foreslåede nye § 15 b i voksenansvarsloven, jf. lovforslagets § 2, nr. 5, om inddragelse af et barns eller en ungs mobiltelefon og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr i en midlertidig og nærmere afgrænset periode, hvis dette

er nødvendigt for at sikre barnets eller den unges trivsel, sundhed og udvikling.

Med ændringsforslag nr. 42 foreslås det, at den foreslåede nye § 15 b, jf. lovforslagets § 2, nr. 5, skal udgå. Som konsekvens heraf er det nødvendigt, at det foreslåede nye stk. 4 i § 9 i voksenansvarsloven også vil skulle udgå.

Ændringsforslag nr. 41 vil således medføre, at det foreslåede § 9, stk. 4, vil udgå af lovforslaget.

Til nr. 42

Med lovforslagets § 2, nr. 5, foreslås det, at der indsættes en ny § 15 b i voksenansvarsloven, sådan at lederen af et anbringelsessted efter § 43, stk. 1, nr. 6, i barnets lov eller dennes stedfortræder vil kunne beslutte at inddrage et barn eller en ungs mobiltelefon og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr i en midlertidig og nærmere afgrænset periode, hvis dette er nødvendigt for at sikre barnets eller den unges trivsel, sundhed og udvikling.

Det foreslås, at lovforslagets § 2, nr. 5, og dermed den foreslåede nye § 15 b i voksenansvarsloven skal udgå af lovforslaget.

Ændringsforslaget vil medføre, at der ikke vil blive indført adgang til at inddrage et barn eller en ungs mobiltelefon og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr.

Til nr. 43

Med lovforslagets § 2, nr. 7, foreslås det, at der indsættes et nyt stk. 2 i § 16 i voksenansvarsloven, som bl.a. vil gøre det muligt for lederen af et anbringelsessted efter § 43, stk. 1, nr. 6, i barnets lov eller dennes stedfortræder uden en retskendelse at kunne beslutte, at der skal foretages en undersøgelse af et anbragt barn eller en anbragt ungs person eller opholdsrum, hvis betingelserne for midlertidigt at inddrage en mobiltelefon og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr efter den foreslåede nye § 15 b i voksenansvarsloven er opfyldt.

Med ændringsforslag nr. 42 foreslås det, at den foreslåede nye § 15 b, jf. lovforslagets § 2, nr. 5, skal udgå af lovforslaget. Som konsekvens heraf er det nødvendigt, at de dele af det foreslåede nye stk. 2 i § 16 i voksenansvarsloven, der vedrører undersøgelse af et anbragt barn eller en anbragt ungs person eller opholdsrum for midlertidigt at inddrage en mobiltelefon og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr, også vil skulle udgå. Ændringsforslag nr. 43 vil således medføre, at disse dele vil udgå af lovforslaget.

Til nr. 44

Med lovforslagets § 2, nr. 7, foreslås det, at der i § 16 i voksenansvarsloven indsættes et nyt stk. 2. Herefter vil § 16, stk. 2-7, blive § 16, stk. 3-8.

I § 16, stk. 3, i voksenansvarsloven, der med lovforslagets § 2, nr. 7, vil blive stk. 4, er der en henvisning til § 16, stk. 2, som vil blive stk. 3. Som konsekvens heraf er det nødvendigt at ændre denne henvisning.

Med ændringsforslaget ændres henvisningen til stk. 2 til en henvisning til stk. 3.

Til nr. 45

Med lovforslagets § 2, nr. 10 foreslås nogle ændringer af § 16, stk. 6, i voksenansvarsloven, herunder at der indsættes en henvisning til den foreslåede nye § 15 b i voksenansvarsloven.

Med ændringsforslag nr. 42 foreslås det, at den foreslåede nye § 15 b i voksenansvarsloven, jf. lovforslagets § 2, nr. 5, skal udgå af lovforslaget. Som konsekvens heraf er det nødvendigt, at den foreslåede henvisning i § 16, stk. 6, i voksenansvarsloven til den foreslåede nye § 15 også vil skulle udgå. Ændringsforslag nr. 45 vil medføre, at denne henvisning vil udgå af lovforslaget.

Ændringsforslagene skønnes at ville reducere lovforslagets økonomiske konsekvenser med 2,6 mio. kr. i 2024 og 5,3 mio. kr. i 2025 og årligt herefter. Hvis ændringsforslagene vedtages, vil ændringsforslagenes økonomiske konsekvenser skulle forhandles med KL.

Til nr. 46 og 47

Med lovforslagets § 3, nr. 1, foreslås en ændring af § 11 c, stk. 1, nr. 5, i retssikkerhedsloven sådan, at bestemmelsen vil skulle regulere indstillinger til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap om at træffe afgørelse om optagelse i botilbud uden samtykke, kortvarig indelåsning, anvendelse af kamerakig, adgang til en beboers bolig og låsning og sikring af skabe og skuffer m.v. efter §§ 131-131 c i lov om social service.

Det fremgår af »Rammeaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet« af 2. maj 2024, at bl.a. forslaget om kortvarig indelåsning af borger i egen bolig i botilbud skal udgå af lovforslaget, og at ansvaret for afgørelser i sager om flytning uden samtykke fastholdes hos Familieretshuset i stedet for i det nye nævn (Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap).

Som følge af aftalen er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslagets § 3, nr. 1, sådan at der i § 11 c, stk. 1, nr. 5, i retssikkerhedsloven alene foretages en ændring, som – ud over at videreføre den gældende mulighed for uden borgerens samtykke at indhente de nødvendige oplysninger om borgeren i sager om indstilling om optagelse i botilbud uden samtykke efter § 129 a i serviceloven – vil muliggøre, at der på samme måde uden borgerens samtykke vil kunne indhentes de nødvendige oplysninger om borgeren i sager om indstilling om optagelse i botilbud uden samtykke efter § 129 og § 136 f, stk. 3, 2. pkt., i serviceloven.

Derudover er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslaget ved indsættelse af et yderligere ændringsnummer, som vil indsætte et nyt nr. 6 i § 11 c, stk. 1, i retssikkerhedsloven. Med dette nye nr. 6 videreføres de dele af lovforslagets § 3, nr. 1, som vil muliggøre, at der uden borgerens samtykke vil kunne indhentes de nødvendige oplysninger om borgeren i sager om indstillinger til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap om at træffe afgørelse om tilladelse til anvendelse af kamerakig, låsning og sikring af skabe og

skuffer m.v. og adgang til en beboers bolig i et botilbud efter den foreslåede §131 b i lov om social service.

Ændringsforslagene vil medføre, at de dele af den foreslåede bestemmelse i § 11 c, stk. 1, nr. 5, i retssikkerhedsloven, der vedrører kortvarig indelåsning, vil udgå, og at bestemmelsen vil blive bragt i overensstemmelse med rammeaftalens bestemmelse om, at kompetencen til at afgøre sager om optagelse i botilbud uden samtykke skal forblive hos Familieretshuset.

Til nr. 48

Med lovforslagets § 3, nr. 4, foreslås en ændring af § 55, stk. 2, nr. 5, i retssikkerhedsloven sådan, at bestemmelsen fremover vil skulle regulere, at udvidet votering vil skulle anvendes ved Ankestyrelsens behandling af sager om optagelse i botilbud uden samtykke og om kortvarig indelåsning efter §§ 131-131 b i lov om social service.

Det fremgår af »Rammeaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet« af 2. maj 2024, at bl.a. forslaget om kortvarig indelåsning af en borger i egen bolig i botilbud skal udgå af lovforslaget, og at ansvaret for afgørelser i sager om flytning uden samtykke fastholdes hos Familieretshuset i stedet for i det nye nævn (Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap).

Som følge af aftalen er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslagets § 3, nr. 4, sådan, at den del af den foreslåede nye affattelse af § 55, stk. 2, nr. 5, i retssikkerhedsloven, der vedrører kortvarig indelåsning, udgår, og at den foreslåede bestemmelse dermed alene vil regulere Ankestyrelsens behandling af sager om optagelse i botilbud uden samtykke. Det er samtidig nødvendigt at ændre henvisningen til §§ 131-131 b i serviceloven til i stedet at henviser til §§ 131 og 131 a i serviceloven.

Ændringsforslaget vil således medføre, at de dele af den foreslåede bestemmelse i § 55, stk. 2, nr. 5, i retssikkerhedsloven, der vedrører kortvarig indelåsning, vil udgå, og at bestemmelsen dermed alene vil regulere Ankestyrelsens handling af sager om optagelse i botilbud uden samtykke.

Til nr. 49

Med lovforslagets § 3, nr. 5, foreslås anvendelsesområdet for § 69, stk. 2, nr. 2, i retssikkerhedsloven om, i hvilke sager efter serviceloven Ankestyrelsen foretager en fuld prøvelse, udvidet til også at omfatte afgørelser om anvendelse af kamerakig, låsning og sikring af døre til fælles opholdsrum, låsning og sikring af døre til servicearealer og fælles køkkener, låsning og sikring af låger m.v. fra et bo- eller dagtilbuds udeareal, låsning og sikring af skabe og skuffer m.v., kortvarig indelåsning og adgang til en beboers bolig i et botilbud truffet efter de foreslåede bestemmelser i § 128 b, stk. 1, eller §§ 128 d-128 f, 131 b eller 131 c i serviceloven.

Det fremgår af »Rammeaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet« af 2. maj 2024, at bl.a. forslaget om

kortvarig indelåsning af en borger i egen bolig i botilbud skal udgå af lovforslaget.

Som følge af aftalen er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslagets § 3, nr. 5, sådan at de dele af de foreslåede ændringer, der vedrører kortvarig indelåsning, udgår. Ændringsforslaget vil således medføre, at disse dele udgår af de foreslåede ændringer.

Derudover korrigeres en fejl i relation til henvisningen til § 128 b, stk. 2, som vil blive ændret til en henvisning til § 128 b, sådan at både det gældende stk. 1, der med lovforslagets § 1, nr. 16, vil blive stk. 2, og det foreslåede nye stk. 1 i § 128 b vil være omfattet af henvisningen.

Til nr. 50

Med lovforslagets § 3, nr. 6, foreslås en nyaffattelse af § 72, stk. 5, 1. pkt., i retssikkerhedsloven sådan, at denne bestemmelse om, at visse klager har opsættende virkning, vil blive udvidet til også at omfatte klager til Ankestyrelsen i sager om kortvarig indelåsning efter de foreslåede bestemmelser i § 131 b, jf. § 128 h, stk. 1, i serviceloven, og om optagelse i botilbud uden samtykke efter den gældende § 131, jf. § 136 f, stk. 3, 2. pkt., i serviceloven.

Det fremgår af »Rammeaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet« af 2. maj 2024, at bl.a. forslaget om kortvarig indelåsning af en borger i egen bolig i botilbud skal udgå af lovforslaget.

Som følge af aftalen er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslagets § 3, nr. 6, sådan, at § 72, stk. 5, 1. pkt., ikke nyaffattes, men at der i stedet alene foretages ændringer i bestemmelsen sådan, at klager til Ankestyrelsen over afgørelser om optagelse i botilbud uden samtykke efter den gældende § 131, jf. § 136 f, stk. 3, 2. pkt., i serviceloven, vil have opsættende virkning.

Ændringsforslaget vil således medføre, at de foreslåede dele af bestemmelsen, der vedrører kortvarig indelåsning, vil udgå.

Det bemærkes, at det derudover foreslås, at »særlige« skal udgå af § 72, stk. 5, 1. pkt., i retssikkerhedsloven. Dette skyldes, at § 129 i serviceloven har overskriften »Optagelse i særlige botilbud uden samtykke«, at § 129 a i serviceloven har overskriften »Optagelse i et bestemt botilbud uden samtykke ved væsentlig fare for andre eller særligt truende eller særligt chikanerende adfærd«, og at § 136 f i serviceloven har overskriften »Optagelse i særlige botilbud uden samtykke«. Da der i de tre bestemmelser i serviceloven anvendes forskellige ord for betegnelsen af botilbuddene, bør »særlige« udgå, da det ikke anvendes i relation til botilbud efter § 129 a i serviceloven.

Til nr. 51

Med lovforslagets § 3, nr. 7, foreslås en ændring af § 72, stk. 5, 2. pkt., i retssikkerhedsloven sådan, at bestemmelsen fremover vil skulle regulere, at Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap vil få mulighed for samtidig med en afgørelse om tilladelse til kortvarig indelåsning efter den foreslåede § 131 b i service-

loven eller om optagelse i botilbud uden samtykke efter §§ 131 eller 131 a i serviceloven også at træffe afgørelse om at iværksætte indelåsningen eller optagelsen straks.

Det fremgår af »Rammeaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet« af 2. maj 2024, at bl.a. forslaget om kortvarig indelåsning af en borger i egen bolig i botilbud skal udgå af lovforslaget, og at ansvaret for afgørelser i sager om flytning uden samtykke fastholdes hos Familieretshuset i stedet for i det nye nævn (Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap).

Som følge af aftalen er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslagets § 3, nr. 7, sådan, at den del af de foreslåede ændringer, der vedrører kortvarig indelåsning, udgår. Endvidere er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af den del af de foreslåede ændringer, der vedrører flytning af sager om optagelse i botilbud uden samtykke fra Familieretshuset til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap, sådan at disse også udgår.

Ændringsforslaget vil medføre, at de nævnte ændringer vil udgå af den foreslåede ændring af § 72, stk. 5, 2. pkt., i retssikkerhedsloven.

Det bemærkes, at det derudover foreslås, at »særligt« skal udgå af § 72, stk. 5, 2. pkt., i retssikkerhedsloven. Dette skyldes, at § 129 i serviceloven har overskriften »Optagelse i særlige botilbud uden samtykke«, at § 129 a i serviceloven har overskriften »Optagelse i et bestemt botilbud uden samtykke ved væsentlig fare for andre eller særligt truende eller særligt chikanerende adfærd«, og at § 136 f i serviceloven har overskriften »Optagelse i særlige botilbud uden samtykke«. Da der i de tre bestemmelser i serviceloven anvendes forskellige ord for betegnelsen af botilbuddene, bør »særligt« udgå, da det ikke anvendes i relation til botilbud efter § 129 a i serviceloven.

Til nr. 52

Med lovforslagets § 3, nr. 8, foreslås en ændring af § 73, stk. 1, nr. 1, i retssikkerhedsloven sådan, at anvendelsesområdet for bestemmelsen vil blive udvidet til også at omfatte Ankestyrelsens afgørelser om fastholdelse m.v. efter § 124 d, stk. 2, i serviceloven, om personalets mulighed for kortvarig indelåsning af en beboer i egen bolig i botilbud efter den foreslåede bestemmelse i § 128 h, stk. 4, i serviceloven og om optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter § 136 f, stk. 3, 2. pkt., i serviceloven.

Det fremgår af »Rammeaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet« af 2. maj 2024, at bl.a. forslaget om kortvarig indelåsning af en borger i egen bolig i botilbud skal udgå af lovforslaget.

Som følge af aftalen er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslagets § 3, nr. 8, sådan, de foreslåede ændringer, der vedrører kortvarig indelåsning, vil udgå. Ændringsforslaget vil således medføre, at disse dele

vil udgå af de foreslåede ændringer af § 73, stk. 1, nr. 1, i retssikkerhedsloven.

Det bemærkes, at det derudover foreslås, at »særlige« skal udgå af § 73, stk. 1, nr. 1, i retssikkerhedsloven. Dette skyldes, at § 129 i serviceloven har overskriften »Optagelse i særlige botilbud uden samtykke«, at § 129 a i serviceloven har overskriften »Optagelse i et bestemt botilbud uden samtykke ved væsentlig fare for andre eller særligt truende eller særligt chikanerende adfærd«, og at § 136 f i serviceloven har overskriften »Optagelse i særlige botilbud uden samtykke«. Da der i de tre bestemmelser i serviceloven anvendes forskellige ord for betegnelsen af botilbuddene, bør »særlige« udgå, da det ikke anvendes i relation til botilbud efter § 129 a i serviceloven.

Til nr. 53

Af § 73, stk. 1, nr. 1, i retssikkerhedsloven fremgår det, at der kan ske indbringelse for retten efter de særlige regler i kapitel 43 a i retsplejeloven af Ankestyrelsens afgørelse om optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter §§ 129 og 129 a i lov om social service.

Med lovforslagets § 3, nr. 8, foreslås det, at der i retssikkerhedslovens § 73, stk. 1, nr. 1, efter »afgørelse om« indsættes »fastholdelse m.v. efter § 124 d, stk. 2, jf. § 135, stk. 1, nr. 2, kortvarig indelåsning efter § 128 h, stk. 4, jf. § 135, stk. 1, nr. 2, og«, og at »§§ 129 og 129 a« ændres til: »§§ 131 eller 131 a, jf. § 135, stk. 1, nr. 1.«

Det foreslås, at der i den foreslåede ændring af § 73, stk. 1, nr. 1, i retssikkerhedsloven indsættes en henvisning til § 136 d i serviceloven, sådan at fastholdelse m.v. efter servicelovens § 136 d vil indgå i bestemmelsen. Hermed vil § 136 d – ligesom § 124 d, stk. 1 (der vil blive stk. 2) – kunne indbringes for retten efter de særlige regler i kapitel 43 a i retsplejeloven.

Hertil bemærkes det, at det fremgår af servicelovens § 136 d, stk. 3, at en person, over for hvem der er foretaget indgreb efter stk. 1 for at forhindre den pågældende i at forlade boligen eller et opholdsrum eller for at føre den pågældende tilbage til boligen eller et opholdsrum, kan begære indgrebet indbragt for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a.

Ændringsforslaget vil dermed ikke medføre en ændring af gældende ret. Der er alene tale om en lovteknisk ændring og tydeliggørelse af gældende ret.

Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med ændringsforslag nr. 39, hvorved det foreslås, at lovforslagets § 1, nr. 49, skal udgå, og at den foreslåede ophævelse af overskriften til § 136 d og § 136 d i serviceloven dermed vil udgå.

Til nr. 54

Med ændringsforslag nr. 54 foreslås det at udskyde tidspunktet for revision af servicelovens regler om magtanvendelse, som blev indsat i § 8 i lov nr. 498 af 1. maj 2019 om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og forskellige andre love. Baggrunden for revisionsbestemmelsen er, at det fremgår af de politiske aftaler af 31. august 2018 om revision af

servicelovens magtanvendelsesregler, at der skal foretages en evaluering af de nye regler om magtanvendelse nogle år efter ikrafttrædelsen. Med ændringsforslaget foreslås det at udskyde revisionen af servicelovens magtanvendelsesregler på voksenområdet til folketingsåret 2024-25. Siden lovforslagets fremsættelse har social- og boligministeren fremsat en række ændringsforslag, der har ændret lovforslagets indhold markant. Disse ændringer har ikke været sendt i ekstern høring, lige som Folketinget har ikke haft tid nok til at behandle lovforslaget på en tilfredsstillende måde, da lovforslaget først blev fremsat den 30. april 2024. Det er forslagsstillernes vurdering, at anvendelse af magt er noget af det mest indgribende, man som borger kan blive udsat for, og det er derfor vigtigt, at der sikres god tid til en ordentlig behandling af de foreslåede ændringer i loven, herunder at de relevante interessenter inddrages.

Hvis ændringsforslaget vedtages, vil forslagsstillerne til 3. behandling af lovforslaget stille en række konsekvensændringsforslag med det formål, at ændringerne i §§ 1 og 3 udgår af lovforslaget.

Til nr. 55

Med lovforslagets § 5, stk. 3, foreslås det, at § 1, nr. 8, 11, 16, 18, 20, 26, 28, 30, 33, 34, 38-41 og 49, i lovforslaget, §§ 128 g-128 i i lov om social service som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 19, og § 3, nr. 1-3 og 7, i lovforslaget skal have virkning fra den 1. januar 2025. Indtil den 1. januar 2025 vil de hidtil gældende regler skulle finde anvendelse.

Med ændringsforslag nr. 2 foreslås det, at den i lovforslagets § 1, nr. 8, foreslåede nyaffattelse af § 124 d i serviceloven ændres, sådan at lovforslagets § 1, nr. 8, alene vil skulle indeholde den foreslåede indsættelse af et nyt stk. 1 i § 124 d i serviceloven. Det gældende stk. 1 i § 124 d vil herefter blive stk. 2. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 2.

Med ændringsforslag nr. 3 foreslås det, at der i lovforslaget indsættes et nyt ændringsnummer, hvorved det foreslås, at § 124 d, stk. 2 og 3, i serviceloven ophæves. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 3.

Ændringsforslag nr. 2 og 3 skal ses i sammenhæng med hinanden, da ændringsforslag nr. 2 viderefører den del af lovforslagets § 1, nr. 8, hvorved det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 1 i § 124 d i serviceloven. Ændringsforslag nr. 3 viderefører den del af lovforslagets § 1, nr. 8, hvorved det med lovforslagets foreslåede nyaffattelse af § 124 d samtidig foreslås, at § 124 d, stk. 2 og 3, dermed vil blive ophævet. Ændringsforslag nr. 3 skal endvidere ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 45, som bl.a. viderefører indholdet af § 124 d, stk. 2 og 3.

Da det med lovforslagets § 5, stk. 3, foreslås, at den foreslåede nyaffattelse af § 135 i serviceloven først skal have virkning fra den 1. januar 2025, og da den foreslåede ophævelse af § 124 d, stk. 2 og 3, i serviceloven hænger sammen med den foreslåede nyaffattelse af § 135, er det nødvendigt, at det foreslåede nye ændringsnummer, jf. ændringsforslag nr. 3, også først har virkning fra den 1. januar 2025. Omvendt er der ikke længere behov for, at lovforslagets § 1, nr. 8, med de ændringer, der foreslås med ændringsforslag nr.

2, først har virkning fra den 1. januar 2025. Disse ændringer foreslås derfor at skulle have virkning fra det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt den 1. juli 2024, jf. lovforslagets § 5, stk. 1.

Ændringsforslaget vil således medføre, at det foreslåede nye stk. 1 i § 124 d i serviceloven vil have virkning fra den 1. juli 2024, og at den foreslåede ophævelse af § 124 d, stk. 2 og 3, i serviceloven først vil have virkning fra den 1. januar 2025.

Til nr. 56

Med ændringsforslag nr. 8 foreslås det, at der i § 128 b i serviceloven indsættes et nyt stk. 3 om, at ved foranstaltninger efter stk. 1 skal der være en tydelig indikator for, hvornår kameraet er tændt. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 8.

Da det foreslåede nye stk. 3 vil skulle regulere sager om kamerakig, der vil skulle behandles af Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap, og da bestemmelser om dette nævn først vil have virkning fra den 1. januar 2025, jf. lovforslagets § 5, stk. 3, er det nødvendigt med en lovteknisk ændring af lovforslagets § 5, stk. 3, sådan at det foreslåede nye stk. 3 også først vil have virkning fra den 1. januar 2025.

Ændringsforslaget vil således medføre, at det foreslåede nye stk. 3 i § 128 b i serviceloven først vil have virkning fra den 1. januar 2025.

Ændringsforslaget skønnes ikke at medføre økonomiske konsekvenser. Ændringsforslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med KL.

Til nr. 57

Med ændringsforslag nr. 47 foreslås det, at der i § 11 c, stk. 1, i retssikkerhedsloven skal indsættes et nyt nr. 6, hvorved det vil skulle være muligt i sager om indstilling til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap om at træffe afgørelse om tilladelse til anvendelse af kamerakig, låsning og sikring af skabe og skuffer m.v. og adgang til en beboers bolig i et botilbud efter § 131 b i lov om social service at indhente oplysninger om borgen uden samtykke fra borgeren. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 47.

Det foreslåede nye nr. 6 skal ses i sammenhæng med ændringsforslag nr. 46, da det nye nr. 6 vil indeholde de dele af lovforslagets § 3, nr. 1, der vedrører de nævnte sager om tilladelse til anvendelse af kamerakig, låsning og sikring af skabe og skuffer m.v. og adgang til en beboers bolig i et botilbud.

Da det foreslåede nye nr. 6 vil regulere sager, der skal behandles af Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap, og da bestemmelser om dette nævn først vil have virkning fra den 1. januar 2025, jf. lovforslagets § 5, stk. 3, er det nødvendigt med en lovteknisk ændring af lovforslagets § 5, stk. 3, sådan, at det foreslåede nye nr. 6 også først vil have virkning fra den 1. januar 2025. Omvendt er der ikke længere behov for, at lovforslagets § 3, nr. 1, med de ændringer, der foreslås med ændringsforslag nr. 46, først har virkning fra den 1.

januar 2025. Disse ændringer foreslås derfor at skulle have virkning fra det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt den 1. juli 2024, jf. lovforslagets § 5, stk. 1.

Ændringsforslaget vil således medføre, at det foreslåede nye nr. 6 i § 11 c, stk. 1, i retssikkerhedsloven først vil have virkning fra den 1. januar 2025, og at de foreslåede ændringer i § 11 c, stk. 1, nr. 5, vil have virkning fra den 1. juli 2024.

Til nr. 58

Med lovforslagets § 6, stk. 2-7, foreslås en række overgangsbestemmelser, som vil skulle regulere, hvordan forskellige aspekter ved en flytning af sager om optagelse i botilbud uden samtykke fra Familieretshuset til det foreslåede nye nævn (Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap) vil skulle håndteres. Det drejer sig bl.a. om spørgsmål om klageadgang og genoptagelse af og anmodninger om aktindsigt i sager om optagelse i botilbud uden samtykke, som Familieretshuset har truffet afgørelse i.

Det fremgår bl.a. af »Rammeaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet« af 2. maj 2024, at ansvaret for afgørelser i sager om flytning uden samtykke fastholdes hos Familieretshuset i stedet for i det nye nævn (Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap).

Som følge af aftalen er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslagets § 6 sådan, at de stykker i bestemmelsen, der vedrører den foreslåede flytning af sager om optagelse i botilbud uden samtykke fra Familieretshuset til det nye nævn, udgår.

Ændringsforslaget vil således medføre, at stk. 2-7 vil udgå af § 6 i lovforslaget.

6. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 30. april 2024 og var til 1. behandling den 8. maj 2024. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Kim Aas (S) Birgitte Vind (S) Camilla Fabricius (S) Gunvor Wibroe (S) Matilde Powers (S) Rasmus Horn Langhoff (S)

Maria Durhuus (S) Sara Emil Baaring (S) Anni Matthiesen (V) Linea Søgaard-Lidell (V) Jon Stephensen (UFG)

Hans Andersen (V) Rosa Eriksen (M) Nanna W. Gotfredsen (M) fmd. Karin Liltorp (M) Marlene Harpsøe (DD)

Karina Adsbøl (DD) Katrine Daugaard (LA) nfm. Alexander Ryle (LA) Brigitte Klitskov Jerkel (KF)

Mette Abildgaard (KF) Kim Edberg Andersen (DD) Mette Thiesen (DF) Theresa Berg Andersen (SF)

Charlotte Broman Mølbæk (SF) Anne Valentina Berthelsen (SF) Victoria Velasquez (EL) Lotte Rod (RV) Torsten Gejl (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Teknisk gennemgang

Social- og boligministeren og embedsmænd fra Social-, Bolig- og Ældreministeriet har den 14. maj 2024 foretaget en teknisk gennemgang af lovforslaget i udvalget.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og social- og boligministeren sendte den 27. februar 2024 dette udkast til udvalget, jf. SOU alm. del – bilag 131. Den 30. april 2024 sendte social- og boligministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 13 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 41 spørgsmål til social- og boligministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	22	Dansk Folkeparti (DF)	7

Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	16	Alternativet (ALT)	5
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5